

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

ПИРЛС 2021

Пробно тестирање
во четврто одделение

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

УПАСТВО ЗА ОЦЕНУВАЧИТЕ

Државниот испитен центар, пред спроведувањето на пробното тестирање, изработи збирка со ослободени задачи (со упатства за оценување) од досегашните тестирања за ПИРЛС, а Бирото за развој на образованието организираше обуки за обработка на ваков вид текстови. Искуството што го стекнавте на обуките и работата со Вашите ученици значајно ќе Ви помогне при оценувањето на одговорите на учениците.

Во тестот се поместени два текста: литературен – „Зајакот го најавува земјотресот“ и информативен – „Ноќите на морските папагалчиња“. И во двата текста има два типа на прашања: со повеќечлен избор и прашања од отворен тип. Пред започнување на тестирањето, на учениците задолжително прочитајте им ги насоките што се наоѓаат на почетокот на тестот. По секој пример, направете пауза и проверете дали учениците разбрале на кој начин треба да одговорат на прашањата.

За решавање за секој од двата текста предвидени се по 40 минути. Меѓу двата дела од тестот, на учениците дајте им пауза од 10 минути.

Прашањата со повеќечлен избор ученикот ги решава со пополнување (боење) на крукчето пред одговорот што смета дека е точен. Прашањата од отворен тип ученикот ги решава со запишување одговор во дадениот простор. Доколку згреши или се премисли, ученикот има право да го пречкрта првиот одговор и да запише нов. Вие секогаш го оценувате последниот даден одговор што не е пречкртан.

При оценување на прашањата од отворен тип, треба да се придржувате до насоките дадени во продолжение. Вашата улога е да оцените како ученикот го разбрал барањето, при што не смеете да толкувате што можеби мислел ученикот или која му била намерата која не успеал да ја преточи во соодветен одговор. Можните правописни грешки не смеат да влијаат врз оценката што ја давате за одговор кој соодветствува на понудените опции во Упатството. Во Упатството детално е објаснето во кои случаи одговорот го оценувате со 0, 1, 2 или 3 поени, а во кои случаи запишувате шифра 8 или 9. Вашата оценка ја ставате со обојување на соодветното крукче во блокот за оценување (десно, покрај секое отворено прашање).

Овој тест треба Ви помогне да ги процените резултатите од Вашата досегашна работа со учениците со ваков вид текстови и да испланирате какви понатамошни активности треба да спроведете за подобрување на читањето со разбирање. Резултатите од тестот не смее да влијаат врз оценката на ученикот по било кој наставен предмет.

Ви посакуваме успешна работа и се надеваме дека ова искуство ќе има позитивен ефект во Вашата понатамошна работа со учениците.

ЗАЈАКОТ ГО НАЈАВУВА ЗЕМЈОТРЕСОТ

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА АЈТЕМИТЕ (ЗАДАЧИТЕ) СО ПОВЕЌЕЧЛЕН ИЗБОР

Ајтем 1: **В**

Ајтем 2: **Б**

Ајтем 5: **В**

Ајтем 6: **В**

Ајтем 11: **Б**

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА АЈТЕМИТЕ (ЗАДАЧИТЕ) ОД ОТВОРЕН ТИП

ЗАЈАК, АЈТЕМ 3

3. Работите се случувале брзо откако зајакот викнал: „Земјотрес!“. Најди и препиши два збора што го покажуваат тоа.

Вид: Литература

Процес: Анализа и вреднување на содржината, јазикот и текстуалните елементи

2 – Целосно разбирање
Одговорите демонстрираат целосно разбирање на специфичниот јазик користен во приказната кој го пренесува редоследот на приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат два збора од зборовите што се дадени подолу.
1 – Делумно разбирање
Одговорите демонстрираат делумно разбирање на специфичниот јазик користен во приказната кој го пренесува редоследот на приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат еден од зборовите што се дадени подолу.
0 – Нема разбирање
Одговорите не демонстрираат разбирање на специфичниот јазик користен во приказната кој го пренесува редоследот на приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите не содржат ниту еден збор од зборовите што се дадени подолу.

Зборови од приказната кои ни покажуваат колку брзо работите се случувале
<u>Забелешка за оценувачите:</u> Прифатливо е ако учениците препишат реченица во која се содржи зборот. Мали грешки може да се јават, но ако не го менуваат значењето на зборовите е прифатливо. (Потсетете се дека прашањето се однесува на моментот кога зајакот за прв пат извикал „Земјотрес“ на почетокот на приказната. Затоа зборовите како „брзо“ и „одеднаш“ кои се појавуваат на крајот од приказната не се прифатливи). <ul style="list-style-type: none">- стрчал/е- трчал/е- споулавено- тропале- забрзани- забревтан/и- дрдореле- набргу

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

ЗАЈАК, АЈТЕМ 4

4. Каде сакал лавот да го однесе зајакот?

Вид: Литература

Процес: Воочување и откривање експлицитно дадените информации и мисли

1 – Прифатливи одговори	
Одговорите ја идентификуваат точната локација каде што лавот сакал зајакот да го однесе.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите може да содржат искази дека лавот сакал зајакот да го однесе на местото каде што се случила ужасната несреќа (земјотрес) како што експлицитно е дадено во текстот.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Онаму каде што ужасната несреќа се случила.- Тој сакал зајакот да го однесе на местото од каде што започнал земјотресот.	
Или одговорите може да индицираат дека лавот сакал зајакот да му го покаже местото каде што тој за прв пат помислил дека има земјотрес - незнаејќи дека тоа не е земјотрес.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Да му покаже каде бил кога си помислил дека има земјотрес.- Каде што паднал овошниот плод.	
Или одговорите се однесуваат на тоа дека лавот сакал зајакот да го однесе до неговата куќа каде што го чул силниот тресок.	
<ul style="list-style-type: none">- До куќата на зајакот.	
0 – Неприфатливи одговори	
Одговорите не ја идентификуваат точната локација каде што лавот сакал зајакот да го однесе.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите не содржат искази дека лавот сакал зајакот да го однесе на местото каде што се случила ужасната несреќа (земјотрес) или каде што за прв пат тој помислил дека се случила несреќа. Одговорите може да содржат само неточни или неповрзани информации	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Тој сакал да оди до реката.- До врвот на планината.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

ЗАЈАК, АЈТЕМ 7

7. Напиши два начини на кои лавот се обидел да направи зајакот да се чувствува подобро на крајот од приказната.

Вид: Литература

Процес: Изведување директни заклучоци

2 – Целосно разбирање
Одговорите демонстрираат целосно разбирање преку идентификување на две информации од приказната од кои се гледа дека лавот се грижел зајакот да не се почувствува инфериорно. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат два од долу набројаните начини.
1 – Делумно разбирање
Одговорите демонстрираат делумно разбирање преку идентификување на една информација од приказната од кои се гледа дека лавот се грижел зајакот да не се почувствува инфериорно. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат еден од долу набројаните начини.
0 – Нема разбирање
Одговорите не демонстрираат разбирање за тоа дека лавот се грижел за зајакот. <u>Доказ:</u> Одговорите не содржат ниту еден од долу набројаните начини. Тие може да вклучуваат само неточни или нејасни информации за тоа како лавот го третирал зајакот. <u>Примери:</u> <ul style="list-style-type: none">- Тој бил фин со зајакот.- Тој му рекол на зајакот да се чувствува подобро.

Начини со кои лавот се обидел да направи зајакот да се чувствува подобро
<u>Забелешка до оценувачите:</u> Било која комбинација од две специфични идеи или генерализации базирани на оваа листа се прифатливи. <ul style="list-style-type: none">- Лавот му се насмевнувал на зајакот.- Тој му рекол да не се грижи.- Тој му рекол на зајакот дека и тој, исто така, понекогаш се плаши.- Му покажал што го предизвикало „земјотресот”.- Му рекол да не се плаши.- Го нарекол братко.- Се обидува да направи зајакот да не се чувствува глупаво.- Тој се смеел. (Оваа однесување на лавот може да се интерпретира како начин за да му олесни на зајакот.)

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

ЗАЈАК, АЈТЕМ 8

8. Мислиш ли дека на лавот му се допаѓал зајакот? Што се случува во приказната што го покажува тоа?

Вид: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

1 – Прифатливи одговори	
Одговорите ги идентификуваат информациите од приказната за да направаат интерпретации за чувствата на лавот кон зајакот.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите содржат мислења за тоа какви се чувствата на лавот кон зајакот. Мислењата се поткрепени со соодветни описи од специфични настани од приказната или пак се соодветни генерализации кои се базирани на настани од приказната, кои ги покажуваат чувствата на лавот.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Да, тој го сака. Тој му покажал на зајакот дека тоа не било земјотрес.- Не. Јас мислам дека тој мисли дека зајакот е глупав зошто мислел дека тоа е земјотрес.- Да, тој беше многу љубезен со зајакот на крајот од приказната.	
0 – Неприфатливи одговори	
Одговорите не ги идентификуваат информациите од приказната за да направаат интерпретации за чувствата на лавот кон зајакот.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите може да содржат или да не содржат мислења за тоа какви се чувствата на лавот кон зајакот. Но, мислењата не се поткрепени со настани кои се базираат на текстот. Или мислењата се можеби поткрепени со нерелевантни или неточни информации.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Јас не мислам така. Тоа се две различни животни.- Да затоа што тој бегаше заедно со зајакот.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

ЗАЈАК, АЈТЕМ 9

9. Како се менуваат чувствата на зајакот низ приказната?

На почетокот на приказната зајакот се чувствувал _____

Затоа што _____

На крајот на приказната зајакот се чувствувал _____

Затоа што _____

Вид: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

2 – Целосно разбирање
Одговорите демонстрираат целосно разбирање кое е резултат на интегрирање на информациите од целиот текст за да се интерпретира како се менувале чувствата на зајакот низ приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат соодветни чувства и објаснување за нив за почетокот и за крајот на приказната, како што е дадено подолу.
1 – Делумно разбирање
Одговорите демонстрираат делумно разбирање кое е резултат на интегрирање на информациите од целиот текст за да се интерпретира како се менувале чувствата на зајакот низ приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат соодветни чувства и објаснување за нив или за почетокот или за крајот на приказната (не за двете), како што е дадено подолу. Соодветно чувство може да е дадено и за другиот дел од приказната, но без соодветно објаснување.
0 – Нема разбирање
Одговорите не демонстрираат разбирање за чувствата на зајакот. <u>Доказ:</u> Одговорите не содржат соодветни чувства и објаснување за нив ни за почетокот, ни за крајот на приказната, како што е дадено подолу. Соодветно чувство може да е дадено за едниот или за двата дела од приказната, но без соодветно објаснување. Само погрешни или нејасни објаснувања може да се вклучени.

Соодветни чувства и примери за објаснувањата
<u>Забелешка за оценувачите:</u> Учениците може да користат нејасни или општи термини за да ги опишат чувствата на зајакот. Ако објаснувањето ги разјаснува чувствата што се опишани и е базирано на текстот, поен може да се даде и за чувствата и за објаснувањето.
<u>Почеток на приказна:</u> Одговорите го опишуваат зајакот како плашлив, уплашен или загрижен.
<u>Примери за објаснувањата</u> <ul style="list-style-type: none">- Бидејќи мислел дека почнува земјотрес.- Бидејќи почувствувал земјотрес.- Бидејќи не знаел што ќе се случи со него.
<u>Крај на приказната:</u> Одговорите опишуваат дека зајакот чувствувал олеснување или дека се чувствувал глупаво.
<u>Примери за објаснувањата</u> <ul style="list-style-type: none">- Бидејќи дознал дека немало вистински земјотрес.- Бидејќи лавот направил тој да се чувствува безбедно.- Бидејќи тој направил толкава врева за ништо.

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

10. Од она што го прават во приказната, ти дозна какви се лавот и зајакот. Опиши во што се разликуваат лавот и зајакот и што прави секој од нив што го покажува тоа?

Вид: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

<p>3 – Сеопфатно разбирање</p> <p>Одговорите демонстрираат сеопфатно разбирање кое е резултат на интегрирање на идеите од целиот текст за потполна поддршка на интерпретациите и споредувањата за тоа како ликовите во приказната се однесувале.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Одговорите содржат разбирање за разликите меѓу лавот и зајакот со опишување на нивните карактерни особини кои се спротивни и со обезбедување на специфични активности за секоја поединечно со што ги поткрепуваат напишаните особини.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Зајакот не мислел. Тој само истрчал колку што можел побрзо кога чул тресок без да види што е тоа. Лавот бил мудар. Тој го натерал зајакот да се врати назад за да види што ја предизвикало вревата.- Зајакот е секогаш уплашен. Тој потскокнува секогаш кога ќе чуе врева. Лавот не е плашлив. Тој отиде да види дали навистина има земјотрес. <p>Или одговорите содржат заеднички исказ за нивните особини, но е подржан со специфични активности.</p> <ul style="list-style-type: none">- Тие прават различни работи кога се во опасност. Зајакот секогаш бега кога ќе чуе врева. Лавот сака да види што предизвикува таа врева.
<p>2 – Задоволително разбирање</p> <p>Одговорите демонстрираат задоволително разбирање за особините на личностите.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Одговорите содржат разбирање за разликите меѓу лавот и зајакот со опишување на нивните карактерни особини кои се спротивни, но не обезбедуваат специфични активности за секоја поединечно со што би ги поткрепиле напишаните особини или тоа го прават само за една од особините.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Лавот е храбар, а зајакот е нервозен. Лавот се вратил да го види „земјотресот“.- Зајакот секогаш се плашел дека можеби ќе има земјотрес. Лавот бил многу разумен и мудар.- Лавот не се плашел од земјотрес. Кога лавот го пуштил плодот да падне тој не бил уплашен како зајакот - тој бил опуштен.- Зајакот и лавот се различни бидејќи лавот е храбар и јак, а зајакот плашлив и загрижен.- Зајакот бил уплашен од земјотресот, а лавот не.- Мислам дека се разликуваат бидејќи зајакот секогаш е загрижен, а лавот секогаш ги проверува работите пред да преземе нешто. <p>Или одговорот содржи специфични активности кои биле преземени од секој од нив, но не содржи опис на нивните карактерни особини.</p> <ul style="list-style-type: none">- Зајакот е различен од лавот бидејќи зајакот предупредуваше дека се случува земјотрес, а лавот го убедуваше дека тоа не е земјотрес.

10. Од она што го прават во приказната, ти дозна какви се лавот и зајакот. Опиши во што се разликуваат лавот и зајакот и што прави секој од нив што го покажува тоа?
(продолжува)

1 – Минимално разбирање	
Одговорите демонстрираат ограничено разбирање на разликите во однесувањето помеѓу ликовите од приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат активности или опис на особини само за еден лик од приказната. <u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - Зајакот побегнал бидејќи мислел дека има земјотрес. - Лавот сакал да види каде се случил земјотресот. - Зајакот се однесувал плашливо. - Лавот бил паметен. 	
0 – Незадоволително разбирање	
Одговорите демонстрираат незадоволително разбирање на разликите во однесувањето помеѓу ликовите од приказната. <u>Доказ:</u> Одговорите содржат несоодветни генерализации за однесувањето на лавот или на зајакот. Ниедна генерализација не е поткрепена со специфични и соодветни информации од текстот. Тие може да содржат и физички особини на лавот и зајакот кои не се релевантни за даденото прашање. <u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - Зајакот е храбар. - Лавот е поголем од зајакот. 	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

НОЌИТЕ НА МОРСКИТЕ ПАПАГАЛЧИЊА

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА АЈТЕМИТЕ (ЗАДАЧИТЕ) СО ПОВЕЌЕЧЛЕН ИЗБОР

Ајтем 1: Г

Ајтем 2: В

Ајтем 3: В

Ајтем 4: Б

Ајтем 5: Б

Ајтем 6: А

Ајтем 9: Г

Ајтем 11: Г

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА АЈТЕМИТЕ (ЗАДАЧИТЕ) ОД ОТВОРЕН ТИП

МОРСКИ ПАПАГАЛЧИЊА, АЈТЕМ 7

7. Објасни како Хана ја користи батериската ламба за да ги спаси морските папагалчиња.

Вид: Информативен

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

2 - Целосно разбирање	
Одговори што покажуваат целосно разбирање преку интегрирање на специфични информации од текстот за да се објасни како Хана ја користи батериската ламба.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорот содржи соодветно објаснување за тоа како Хана ја користи батериската ламба. Објаснувањето вклучува експлицитно наведување на спасувањето на папагалчињата онака како што е опишано во текстот. За објаснувањето да се смета за комплетно мора да биде кажано дека батериската ламба го олеснува <u>наоѓањето на папагалчињата во ноќта</u> или <u>да се откријат папагалчињата што се скриени</u> .	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа ѝ помага на Хана да ги најде папагалчињата во темницата.- Таа ја користи батериската ламба за да најде каде се скриени папагалчињата.	
1 - Делумно разбирање	
Одговори што покажуваат делумно разбирање преку издвојување на воопштени информации од текстот за да се објасни како Хана ја користи батериската ламба.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорот содржи соодветно, но воопштено објаснување како Хана ја користи батериската ламба. Објаснувањето не е неконзистентно со текстот и може да биде спомнато дека Хана се грижи за наоѓање на папагалчињата. Меѓутоа, тоа <u>не вклучува експлицитно поврзување со наоѓањето на папагалчињата во ноќта</u> или <u>наоѓање на папагалчињата што се скриени</u> .	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа ѝ помага да талка низ селото.- Таа ја користи затоа што е ноќ.- За да ги најде папагалчињата.- Да талка низ селото пребарувајќи темни места.	
0 - Нема разбирање	
Одговори што не покажуваат разбирање како Хана ја користи батериската ламба.	
<u>Доказ:</u>	
Во одговорот не се дава соодветно објаснување за тоа како Хана ја користи батериската ламба. Во него може да биде содржано објаснување што е неточно или не е во врска со текстот. Одговорот може само да ја повтори информацијата во прашањето.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа ја користи за кампирање.- Таа ја држи во рака.- Таа ја користи да ги спасува папагалчињата	

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

МОРСКИ ПАПАГАЛЧИЊА, АЈТЕМ 8

8. Објасни како Хана ги користи картонските кутии за да ги спаси морските папагалчиња.

Вид: Информативен

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

2 - Целосно разбирање	
Одговори што покажуваат целосно разбирање преку интегрирање на специфични информации од текстот за да се објасни како Хана ги користи картонските кутии.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорот содржи соодветно објаснување за тоа како Хана ги користи картонските кутии. Во објаснувањето експлицитно е содржано спасувањето на папагалчињата онака како што е опишано во текстот. За објаснувањето да се смета за комплетно мора да биде кажано дека картонските кутии го олеснуваат <u>безбедното чување на папагалчињата</u> или пренесувањето на папагалчињата.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа ги става папагалчињата во кутиите за да бидат безбедни .- Таа нив ги користи за да ги пренесе папагалчињата до плажата.- Таа ги користи за да ги пренесе папагалчињата до дома за да ги чува преку ноќта.- Таа безбедно ги става во кутија.	
1 - Делумно разбирање	
Одговори што покажуваат делумно разбирање преку издвојување на воопштени информации од текстот за да се објасни како Хана ги користи картонските кутии.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорот содржи соодветно, но воопштено објаснување како Хана ги користи картонските кутии. Објаснувањето не е неконзистентно со текстот. Меѓутоа, тоа <u>не вклучува</u> експлицитно поврзување со безбедното чување на папагалчињата или со нивното пренесување.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа ги става папагалчињата во нив.- Таа таму ги чува.- За да ги фати папагалчињата. (Внимавајте: ова е непрецизен начин за да се каже „чува“)	
0 - Нема разбирање	
Одговори што не покажуваат разбирање како Хана ги користи картонските кутии.	
<u>Доказ:</u>	
Во одговорот не се дава соодветно објаснување за тоа како Хана ги користи картонските кутии. Во него може да биде содржано објаснување што е неточно или не е во врска со текстот. Во одговорот може само да е повторена информацијата од прашањето.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none">- Таа во кутиите ги крие од пријателите.- Таа ги користи кутиите за да пренесува работи.- Таа ги користи кутиите за да ги спаси папагалчињата.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

МОРСКИ ПАПАГАЛЧИЊА, АЈТЕМ 10

10. Зошто треба да е дење кога децата ги ослободуваат морските папагалчиња? Користи ги информациите од текстот за да објасниш.

Вид: Информативен

Процес: Изведување директни заклучоци

1 - Прифатлив одговор	
<p>Одговори во кои е даден соодветен заклучок зошто папагалчињата мора да бидат ослободени дење.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Во одговорот е покажано разбирање дека папагалчињата може да бидат збунети во ноќта или дека тие дење можат да ја видат подобро нивната цел (водата) многу појасно.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Ако папагалчињата бидат ослободени во темница, светлата од селото можат да ги привлечат да се вратат назад.- На дневна светлина папагалчињата можат подобро да го видат нивниот пат до водата.- На тој начин нема повторно да бидат збунети.- Тие треба да видат каде треба да слетаат, а не можат да видат доколку е ноќ. <p>Или во одговорот можат да бидат нагласени желбите на децата да ги ослободат папагалчињата на тој начин што се наведени специфични информации од текстот во кои се покажува дека дневната светлина е неопходна.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- За децата би било тешко да гледаат што прават на плажата во ноќта.- Може да не биде безбедно за децата во темница да го поминат целиот пат крај плажата.	
0 - Неприфатлив одговор	
<p>Одговори кои не содржат соодветни заклучоци за тоа зошто папагалчињата мора да бидат ослободени дење.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Во одговорот не се гледа дека е разбрано дека е помалку веројатно папагалчињата да бидат збунети на дневна светлина. Тој може да содржи циркуларно или неопределено објаснување за тоа зошто е полесно за децата или за папагалчињата преку ден, но не се искористени специфични информации од текстот да се поткрепи објаснувањето.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Затоа што децата не можат да гледаат ноќе.- Папагалчињата можат да видат. (Или да видат каде летат.)- Тие треба да видат каде одат.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

МОРСКИ ПАПАГАЛЧИЊА, АЈТЕМ 12

12. Напиши две различни чувства кои Хана можеби ги имала откако ги пуштила морските папагалчиња на слобода. Објасни зошто би можела да го има секое од чувствата.

Вид: Информативен

Процес: Интерпретирање и интегрирање на идеи и информации

<p>2 - Целосно разбирање</p> <p>Одговори што покажуваат целосно разбирање преку изнаоѓање мисли од текстот за да се откријат и објаснат чувствата на Хана.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Одговорот содржи <u>две различни чувства</u> и дава по едно соодветно <u>објаснување за секое чувство</u> (две чувства + две објаснувања). Двете чувства што се издвоени можат да бидат позитивни или негативни или може да се работи за конфликтни чувства. Објаснувањето за секое чувство се изведува од различни информации од текстот и тоа е веројатно објаснување за таквите чувства.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Таа се чувствувала тажно кога се збогувала (кога им велела „до видување“) на морските папагалчиња. Но, таа е среќна што ги донела до водата.- Таа е среќна затоа што тие биле спасени. И нејзе ѝ олеснило затоа што тие не биле фатени од мачките или кучињата.- Таа е среќна затоа што ги спасила од опасноста, но, исто така, е и тажна затоа што некои се изедени од кучињата и мачките. (Забелешка: Објаснувањето на нејзините тажни чувства е прифатливо затоа што е можно дека папагалчињата што таа не ги спасила не преживеале. Меѓутоа, повикување на идна опасност не може да се прифати.)- Таа е задоволна затоа што помогнала да се спасат нивните животи. Но таа е тажна затоа што можеби сакала да си игра со нив. (Објаснувањето дадено во овој одговор за нејзиното „тажно“ чувство може да се прифати. Веројатно е дека Хана можела да сака да си игра со нив, иако нема индикации во текстот дека таа си играла со нив. Ова објаснување нема да се смета за прифатливо ако укажува дека таа си играла со нив откако ги спасила затоа што тоа би било неконзистентно со текстот.)
<p>1 - Делумно разбирање</p> <p>Одговори што покажуваат делумно разбирање на чувствата на Хана.</p> <p><u>Доказ:</u></p> <p>Во одговорот се наведени две различни чувства. Двете чувства што се издвоени можат да бидат позитивни или негативни или може да се работи за конфликтни чувства. Меѓутоа, едно од чувствата не е поткрепено со соодветна информација од текстот.</p> <p><u>Примери:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Таа е тажна, но истовремено и среќна затоа што тие се спасени.- Хана е задоволна затоа што им помогнала на морските папагалчиња да стигнат до водата, но таа е исто така и тажна. <p>Или во одговорот е наведено само едно чувство и се дава само едно објаснување за тоа чувство што е засновано на соодветна информација од текстот.</p> <p><u>Пример:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Таа е среќна затоа што можела да им помогне да дојдат до морето.

12. Напиши две различни чувства кои Хана можеби ги имала откако ги пуштила морските папагалчиња на слобода. Објасни зошто би можела да го има секое од чувствата.
(продолжува)

0 - Нема разбирање	
Во одговорот не е покажано разбирање на чувствата на Хана.	
<u>Доказ:</u>	
Во одговорот може да се содржани или да не се содржани две чувства. Нема објаснување кое е засновано на информации дадени во текстот да се објасни некое од чувствата. Или објаснувањето е засновано на несоодветна или неточна информација.	
<u>Примери:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - Таа се чувствува среќна и тажна. - Хана им вели „до гледање“ на морските папагалчиња. - Таа е среќна дека можела да си игра со морските папагалчиња. - Кога ги ослободила таа веројатно била тажна затоа што тие би можеле да бидат прегазени од кола. (Забелешка: Нема докази во текстот дека папагалчињата би можеле да бидат во опасност откако тие биле ослободени.) 	

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

МОРСКИ ПАПАГАЛЧИЊА, АЈТЕМ 13

13. Дали ти би сакал/а да појдеш и да спасуваш морски папагалчиња со Хана и нејзините другарчиња? Искористи го она што го прочита за да ти помогне да објасниш.

Вид: Информативен

Процес: Анализа и вреднување на содржината, јазикот и текстуалните елементи

2 - Целосно разбирање	
Одговори што покажуваат целосно разбирање на текстот преку поткрепување на личното вреднување на неговата содржина. <u>Доказ:</u> Одговорот содржи лично мислење. Мислењето е поткрепено со една конкретна информација од текстот. <u>Примери:</u> <ul style="list-style-type: none">- Да, забавно би било да ги однесеш до плажата.- Не би сакал/а затоа што не ми се допаѓа да собирам птици.	
1 - Делумно разбирање	
Одговори што покажуваат делумно разбирање на текстот преку поткрепување на личното вреднување на неговата содржина. <u>Доказ:</u> Одговорот содржи лично мислење што е поткрепено со воопштување на содржината на текстот. Воопштувањето може да биде првенствено на лично искуство, но поврзано е со текстот. <u>Примери:</u> <ul style="list-style-type: none">- Би сакал да ѝ помогнам. Мислам дека е важно да се спасат пиленцата.- Не, не би сакал/а. Се чини дека е доста тешко да се спасуваат.- Да, би сакал/а. Јас имам спасувано животни порано. (Забелешка: Објаснувањето содржано во овој одговор е претежно засновано на лично искуство, но јасно е поврзано со содржината на текстот.)- Да, би сакал/а да и помогнам. Тоа што таа го направила била добра работа. (Забелешка: Ова објаснување може да се смета за прифатливо сè додека е веројатна оценка врз основа на содржината на текстот.)	
0 - Неприфатлив одговор	
Одговори што не покажуваат способност да се поткрепи личната оценка на содржината на текстот. <u>Доказ:</u> Одговорот содржи или не содржи сопствено мислење. Не се дадени информации од текстот за да се поткрепи сопственото мислење. <u>Примери:</u> <ul style="list-style-type: none">- Не, не би сакал/а да спасувам морски папагалчиња. (Забелешка: Овој одговор само го повторува прашањето.)- Да, би сакал/а да одам со неа. Или одговорот содржи сопствено мислење што е поткрепено со информација што е неточна или неповрзана со текстот. <u>Примери:</u> <ul style="list-style-type: none">- Да, би сакал/а да ги фатам и да ги изедам.- Не, Хана може тоа да го направи без помош на кој било. Или одговорот содржи циркуларно објаснување што го повторува прашањето без да се дадат додатни информации. <ul style="list-style-type: none">- Да, затоа што ги спасуваш папагалчињата. Или објаснувањето е премногу општо. <ul style="list-style-type: none">- Не, тоа би било здодевно.- Да, би било забавно.	

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.